

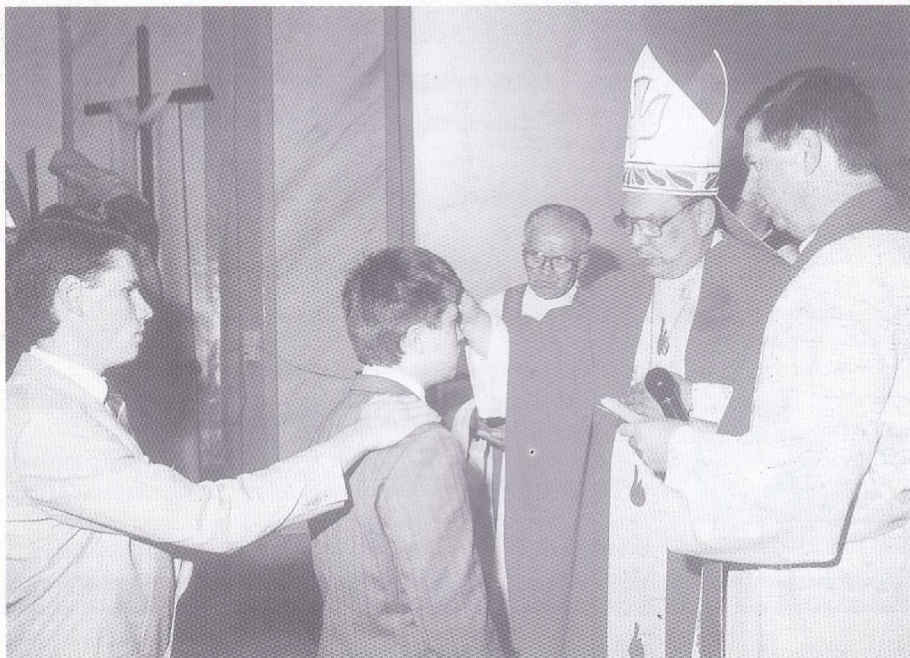
ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

BARTOLOMEJ

ROČNÍK VI.

ČÍSLO 9

SEPTEMBER 1998

ABY CELÝ ICH ŽIVOT VYDÁVAL „KRISTOVU LÚBEZNÚ VŇŮU“

(2 Kor 2,15)

FARSKÁ KRONIKA OD 10. 7. 1998 DO 9. 8. 1998**Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali:**

Miriám Rajčová	Alžbeta Stanková
Roman Litwiak	Eva Macháčová
Róbert Sluka	Radoslav Babiar
Martin Hurár	Marián Šebek
Natália Lendelová	Lukáš Balna
Karol Šálek	Šimon Majník
Jakub Krett	Zuzana Halašková
Ivana Kotríková	

Blahoželáme k prijatiu sviatosti manželstva:

Daniel Svitok a Júlia Kotríková

Pavol Dodok a Božidara Šnircová

Róbert Hološka a Katarína Gamanová

Slavomír Štrba a Silvia Tokárová

Vladimír Gašparovič a Jarmila Černáková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:

Juraj Kvašai 18 r.	Antónia Šoltésová 70 r.
Peter Štefanka 55 r.	Štefan Prokaj 73 r.
Helenka Rybanská 57 r.	František Kukan 55 r.
Emília Lajčiaková 73 r.	Viera Mišinská 67 r.
Mária Novosadová 81 r.	Ing. Marian Habšuda 62 r.
Mikuláš Gurský 72 r.	Helena Vlčková 73 r.
František Letko 64 r.	Mária Drozdová 85 r.

Odpočinutie večné daj
dušiam, Pane ...

„PRIJMI ZNAK DARU DUCHA SVÄTÉHO“

Dominik Tóth, t. biskup

P. Kubeš v diele „Nepoškrvnená“ píše: dve sviatosti sa prijímajú najnehodnejšie, sviatosť manželstva a sviatosť birmovania. V dôsledku toho je veľa nešťastných manželstiev, mnohé sa rozpadávajú a väčšina kresťanov nežije kresťanským životom. On to napísal pred rokmi, ale súčasní duchovní otcovia to len potvrdzujú: pre mnohých birmovka je slávnostným odchodom z kresťanského spoločenstva. Tento stav nás núti zamýšľať sa v prvom rade, ako robiť prípravu birmovancov na túto sviatosť, aby znamenala pre nich nástup k opravdivému kresťanskému životu, vernosť ku krstným sľubom, vernosť tejto sviatosti: bojovať proti hriechu a budovať Cirkev. Príprava na birmovku, to nie je len katechéza, ale aj výchova

birmovancov v spolupráci s rodičmi a s cirkevným spoločenstvom: je to výchova morálno-asketická, výchova charakteru a liturgická.

1. Len ten má prijať sviatosť birmovania, kto žije verne sviatosť krstu ako živý chrám Ducha Svätého. „Či neviete, že ste chrámom Ducha Svätého a Duch Svätý prebýva vo vás. Preto nezarmucujte Ducha Svätého, ani ho neuháčajte.“ - píše sv. Pavol, apoštol.

Birmovanec má mať pevné rozhodnutie: nespáchať ťažký hriech, alebo aspoň nesúhlasiť so stavom ťažkého hriechu, aby bol naozaj chrámom Ducha Svätého, ktorého príjme vo sviatosti birmovania ako vyliatu lásku Božiu do svojho srdca, a tak v budúcom živote môže počítat so silou a darmi Ducha Svätého, aby toto rozhodnutie mohol uskutočniť.

2. V tejto sviatosti dostáva birmovanec nezmazateľný duchovný znak - charakter. Sám Ježiš Kristus označuje kresťana pečatou Ducha Svätého-vlieva mu silu z výsosti, aby kresťan mohol byť jeho svedkom./KKC 1304/ Nadprirodzený charakter má spočívať na prirodzenom, má ho upevniť a zdokonaľiť. Kresťanský charakter je

stálosť v kresťanských čnostiach: charakterný kresťan je verný Pánu Bohu, Cirkvi, verný v zachovávaní prikázaní, lásky k blížnemu. Toto je kresťanská dokonalosť. Charakter, ktorý vtlača Duch Svätý pri sviatosti, zdokonalí v kresťanovi všeobecné kňazstvo, ktoré dostal vo sviatosti krstu, zároveň dostane silu aj verejne vyznať vieru v Ježiša Krista a toto má konať akoby svoju službu. quasi ex officio - KKC 1305.

3. Sviatosť birmovania sa nazýva novými Turícami. Preto, ako apoštolí po nanebovstúpení Pána vrátili sa z hory Olivovej do večeradia a tam jednomyselne zotrvali na modlitbách so ženami, s Ježišovou Matkou Máriou, s jeho bratmi a očakávali prislúbeného Ducha Svätého /Sk 1,5/, tak aj birmovanci majú nasledovať tento príklad. V modlitbách očakávať a vzývať Ducha Svätého. Veľmi chvályhodne sa koná deviatnik k Duchu Svätému podľa Direktória 1983. Tohto deviatnika sa má zúčastniť aj farské spoločenstvo. Birmovanci však po celý čas prípravy majú sa horlivejšie modliť, zvlášť za sedem darov Ducha Svätého, desiatok z ruženca „Ktorý nám zoslal Ducha Svätého“, častejšie sa zúčastniť aj vo všedné dni na sv. omšiach a pristupovať k sviatosti zmierenia a Eucharistii. Takáto príprava je dobrým základom pre katechézu birmovancov, aby svoju vieru poznali, podľa nej žili a ju aj vyznávali. Bohoslovci sa pripravujú 6 rokov v kňazskom seminári na sviatosť kňazstva, sviatosť kresťanskej dospelosti vyžaduje dôkladné poznanie zjavenia Božieho, katechizmu. V tejto príprave narážajú duchovní otcovia priamo na neprekonateľné ťažkosti: rodičia i birmovanci žiadajú birmovku, ale nechcú na seba vziať záväznosti. Už pred birmovkou sa vyskytujú vážne nedostatky, zjavné hriechy: napr. nechodia na sv. omšu v nedeľu, vážne porušovanie iných prikázaní napr. rúhanie, nemravné časopisy a podobne. Pritom sa domnievajú a pre budúcnosť sľubujú, že to bude inak. Niektorí duchovní otcovia myslia, že je to práve ten nevhodný pubertálny vek - u nás stanovila KBS vekovú hranicu 13. rok, vtedy aj z prirodzeného hľadiska nejde o vyvážené osobnosti. Kádex kánon 889, paragraf 2 CIC hovorí o veku, keď pokrstený dosiahne užívanie rozumu, môže prijať sviatosť birmovania, ale biskupská konferencia má o tom rozhodnúť. Pred 2. vat. koncilom bola tá hranica nižšia, keď deti išli v 2. triede ZŠ na prvé sv. prijímanie a po 2 rokoch prípravy ako 10-11 roční na birmovku. Dôvod bol ten, aby prijali Ducha Svätého a boli posilnení k tomu zápasu, ktorý ich čaká v pubertálnom veku. Nakoľko pubertálny vek ukazuje sa ako nevhodný, iní navrhujú preniesť birmovku na rok 16 až 18. To by boli jednotlivci, ktorí už z vlastného presvedčenia sa prihlásili a mnohí pokrstení by boli zbavení sily Ducha Svätého vtedy, keď sa formuje charakter. Celá príprava ako hovorí KKC 1309 má za cieľ pripraviť kresťana na užšie spojenie s Kristom, s Duchom Svätým, s jeho dielom, s darmi, aby sa mohol stať zodpovedným aj v apoštolskej činnosti. Preto birmovná katechéza má pestovať spolupúčenie s Cirkvou, zodpovednosť za všeobecnú Cirkev a zapojenie sa do života miestnej Cirkvi. Táto katechéza má pripraviť birmovancov na budovanie Cirkvi, čo vyplýva zo sviatosti birmovania. / Podľa mesačníka Veľké jubileum 2000, máj 1998, str. 28-29/.

Dnes na slovičko s Dcérou Božskej Lásky Sr. M. Františkou KRUPOVOU

*Nie nás, PANE, nie nás,
ale svoje meno osláv
pre svoje milosrdenstvo a
pre svoju vernosť.*

/Žalm 115,1/

Milý bol rozhovor s Dcérou Božskej Lásky Sr. M. Františkou KRUPOVOU, ktorá 5. augusta 1998 v Bazilike na Mariánskej Hore v Levoči zložila večné sľuby a celkom sa odovzdala Pánovi.

Pri stretnutí s touto radostnou sestrou jej žiarivé oči a pokoj hovorili za všetko.

1. Sestra Františka, kde a kedy mama začula váš prvý plač?

Bolo to 31. mája 1967 v Trnave, kedy som uzrela svetlo sveta. Bola som piatym dieťaťom z deviatich detí. V našej rodine prevažujú chlapi.

2. Ako prijali rodičia vaše „áno“ Bohu?

Za dar povolania ďakujem rodičom, zvlášť mamičke, ktorá sa rozhodnutiu tešila, nebránila mi, ale ma povzbudzovala modlitbami a nesmiernou obetou.

3. Názov Dcéry Božskej Lásky vyjadruje krásny vzťah k Bohu. Čím bolo charakteristické vaše rozhodnutie jednoznačne nasledovať Lásku-Krista?

Čítala som náboženskú literatúru, mala som šťastie na dobrých kresťanov i mládež, rehoľné sestry, kňazov /aj v príbuzenstve máme duchovné povolania/ a tí všetci ma podporovali v zápale a túžbe ísť slúžiť Bohu. Stretnutia s nimi mi dodávali duchovnú podporu a s láskou im chcem teraz poďakovať.

4. V rehoľnom živote sú hlavnými znakmi pokora, láska, odovzdanosť Bohu, poslušnosť. Sr. Františka, čo odkázete mládencom a devám, ktorí v skrytosti duše cítia povolanie byť rehoľníkom-rehoľnicou, no chýba im odvaha vzdať sa tohoto života - vzdať sa mnohého pre Krista, obetovať sa?

Ako hovorí sv. Katarína Sienská: „Neodmeňuj sa začínanie, ale jedine a len vytrvanie.“

Treba vykročiť k Bohu odvážne, neobzerať sa, otvoriť sa milosti. Ten plamienok lásky a radosti, ktorý je v mladom srdci, je potrebné oživovať modlitbou a sviatostným životom, udržiavať si ho! Duch Svätý pôsobí vo sviatostiach. Mali by vyhľadávať každodennú posilu v Eucharistii, aby dielo, ktoré Boh v ich duši započal, v spolupráci s nimi aj dovŕšil. Lebo je to dielo spoločnej lásky: Kristus - človek.

Za rozhovor ďakuje Anka Vavrová

„Pane, poznal si ma a predsa si ma vyvolil. Vezmi si ma teda takého, aký som a urob ma takým, akým ma chceš mať.“

/Sailer, biskup/

KRÁTKA NOVÉNA K DUCHU SVÄTÉMU

Príď, Duchu Svätý, a naplň naše srdcia darom múdrosti, aby sme poznali márnosť a nestálosť pozemských vecí a len Pána a Boha, jediného a najvyššieho Dobro, milovali a v ňom vyhľadávali zaľúbenie. O. Amen.

Príď, Duchu Svätý, a naplň naše srdcia darom rozumu, aby sme čoraz lepšie poznávali tajomstvá nášho svätého náboženstva a vždy rozoznávali dobré od zlého. - O. Amen.

Príď, Duchu Svätý, a naplň naše srdcia darom rady, aby sme sa v pochybnostiach vyhli každému omylu a vždy si volili to, čo slúži Pánu Bohu na slávu a spásu. - O. Amen.

Príď, Duchu Svätý, a naplň naše srdcia darom sily, aby sme všetky pokušenia premáhali, verne zachovávali Božie prikázania a trpezlivo znášali všetky protivienstvá. - O. Amen.

Príď, Duchu Svätý, a naplň naše srdcia darom poznania, aby sme všetky veci používali na Božiu slávu a na spásu svoju a svojho blížneho. - O. Amen.

Príď, Duchu Svätý, a naplň naše srdcia darom nábožnosti, aby sme milovali modlitbu, horlili za Božiu službu a s dôverou i s detskou oddanosťou sa vinuli k Pánu Bohu a k nebeským veciam. - O. Amen.

Príď, Duchu Svätý, a naplň naše srdcia darom bázne pred Pánom, aby sme vždy na Boha pamätali a z úcty k nemu sa chránili všetkého, čo by urazilo jeho Božskú velebu. - O. Amen.

TÉMY DUCHOVNEJ PRÍPRAVY NA VEĽKÉ JUBILEUM PRE ROK 1998

September: Spolupráca s Duchom Svätým na budovaní jednoty vo vnútri Cirkvi. Cirkev-matka a učiteľka.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY

September: Aby všetky štáty odsúdili použitie nášlapných mín a zasadili sa o ich zákaz. Aby duch novej evanjelizácie povzbudil Cirkev v Ázii k ohlasovaniu Krista a k podpore inkulturácie evanjelia a medzináboženského dialógu.

DEVÄŤDESIAT ROKOV OD PRÍCHODU PRVÝCH SESTIER KONGREGÁCIE DCÉR BOŽSKEJ LÁSKY DO PRIEVIDZE

/3. časť/

Prievidza - Kláštor Nepoškvrneného Srdca Panny Márie /1950/

Zaujímavá udalosť sa stala v Prievidzi už v r. 1945. Po skončení vojny, keď sa školy stali štátnymi, niektoré sestry-učiteľky boli vymenené civilnými. Ľudia sa báli, že sestry zoberú preč. Schádzali sa na námestí pred Kláštorom. Asi tridsať žien išlo prosiť v Mestskom dome pána I., aby on prosil na Povereníctve školstva za sestry. Poradil, aby napísali žiadosť samé. Ujala sa toho p. Mária Murková, nar. 9.4.1911. V žiadosti prosila za matky detí, ktoré učili sestry a vychovávali, aby reholné sestry nedávali zo škôl preč. Zorganizovala aj podpisovú akciu. Asi 100 ľudí sa podpísalo. 12. septembra 1945 predložila žiadosť p. nadporučíkovi M. Tento si žiadosť ponechal a p. Murkovú dal zatvoriť. Večer prišiel k nej ozbrojený žandár a viedol ju ako zločincinca na OÚ v Prievidzi, kde ju zatvorili od 12.-15.9. večer. Potom bola prepustená domov. A 20.9. večer odvedená späť na OÚ. Dňa 21.9. ráno bola odvezená vlakom do väzenia v Ilave. Tam jej nepovedali, prečo musí byť väznená, len že vraj robila plagáty. Bolo to klamstvo. Dali ju do cely, kde bola sama - jedna posteľ, stolček, umývadlo, vedro, drsná deka. Počas väzenia, ktoré trvalo do 13. novembra 1945, nedostala ani kúsok mäsa, len chlieb a čiernu kávu a slabý obed. Bol to veľký stres, pretože doma nechala 9-ročného syna.

Vo veľkej dôvere v Božiu pomoc všetko obetovala a 13. novembra bola poslaná bez vysvetlenia domov. Dodnes sa nedozvedela, prečo bola uväznená.

/Zo spomienok p. Murkovej, ktorá žije v Prievidzi - viď foto/.

Po sústredení rehoľníkov do koncentračných táborov v apríli 1950 dalo sa predvídať, že podobný zásah proti rádovým sestram je iba otázkou niekoľkých týždňov. Skutočne v dňoch 29.-31. augusta 1950 došlo

p. Murková

na Slovensku k násilnému premiestneniu 1962 rehoľníčok zo 137 kláštorov a domov do 16. tzv. sústredovacích kláštorov. „Výkonným orgánom - cirkevným pátkám, predse-

dom ONV, okresným cirkevným tajomníkom a funkcionárom ľudovej správy, zmocnencom boli pridelené presne vymedzené úlohy, podľa nich všetky rehoľné osoby, okrem tých, čo pracovali v zdravotníctve, majú byť premiestnené zo svojich kláštorov a domov do sústreďovacích kláštorov.“

PRIEBEH LIKVIDÁCIE KLÁŠTORA V PRIEVIDZI

V Prievidzi pôsobila aj S. M. Notburga Hudáková ako učiteľka hudby, ktorá vyučovala súkromne. Učila asi 40 žiakov. Popri vyučovaní sa pripravovala na štátnu skúšku z klavíra v Bratislave. Štátne záverečné skúšky mala robiť v r.1950. Ale už 25.10.1949 dostala od riaditeľa, mesiac otvorenej Hudobnej školy v Prievidzi, úradné oznámenie, v ktorom žiadal prepustenie žiakov, ktorých súkromne pripravovala. Upozornil, že je to zákonom zakázané a aj trestné, preto žiadal okamžité prepustenie žiakov. Zároveň jej ponúkli miesto učiteľky na Hudobnej škole. Toto bolo znamenie, že sa niečo pripravuje. Koncom šk. r. 1950 dostali všetky učiteľky prepúšťací dekrét. Na štátnicu už S.M. Notburga Hudáková predvolaná nebola. S.M. Silvia Hlaváčová koncom prázdnin v r.1950 zašla na ONV, predložila písomné vyhlásenie zo školy a žiadala o povolenie súkromného vyučovania. Keďže predseda a tajomník boli otcami detí, ktoré sestra učila, smutne sa pozreli a bezradne povedali, aby prišla na druhý deň, tj. 29.8. Na druhý deň S.M.Silvia musela ísť so spolusestrou na ošetrovanie, preto sa na ONV nedostavila.

29. augusta 1950 tajná štátna bezpečnosť obsadila Kláštor s výzvou a falošným úradným listom, že ich prekladá provinciálna predstavená. Počas dvoch hodín si mali zbaliť veci. Mladé sestry prehovárali a sľubovali všetky možné výhody: peniaze, dobré zamestnanie, ak len nenastúpia do autobusu, ale zostanú v niektorej miestnosti kláštoru. Sestry sa po návrate z ošetrovania nemohli dostať do kláštoru. Až ozbrojený civil št. bezpečnosti pootvoril dvere a po naliehaní, že patria do kláštoru, ich pustil. Sestry si už balili najpotrebnejšie veci. Obsah balíčka: periny, v malom množstve prádlo, oblečenie, obuv, modlitebná kniha a sväté pravidlá. Všetky duchovné veci zostali v budove. Sestry si zabudli pripraviť aj niečo na zjedenie. O 14.00 celá komunita pokľakla v kaplnke, kde Svätostného Spasiteľa ešte začiatkom akcie vdp. Fedvereš odniesol do kostola. Sestry vrúcne prosili piesňou „Mária ochrana“ Nebeskú Matku o ochranu, vernosť a silu na ich neznámej ceste. Autobus bol pristavený z druhej strany kláštoru, pri škole - z bezpečnostných dôvodov. Okná autobusu i dvere boli polepené bielym baliacim papierom. Bol zákaz nahlas sa modliť a spievať. S.M. Silvia Hlaváčová v spomienkach hovorí: „Hovorilo sa, že nás vezú do plynových pecí ako židov. Desili ma tieto predstavy, v hĺbke duše považovala som seba za najmenej spôsobilú takej hrdinskej obety. Preto celou cestou som prosila Pána o vernosť a silu, aby som neutiekla od tých plynových dverí.“ I z toho

vidieť veľké hrdinstvo sestier, ktoré boli tak úžasne jednotné a rozhodnuté nasledovať Krista. Cestou autobus zastavil, okoloidúce ženy sa nechápavo dívali a pýtali sa, kam sa sestry vybrali. Sestry sa len mlčky usmiali. Načo, dali si aj samé odpoved: „Však aj vám sa zídne trochu rekreácie.“ Ale tá rekreácia bola pridlhá - až 40

rokov. Po dlhšom očakávaní zastal autobus v Ivanke pri Nitre, kde bola sestrám pridelená jedna väčšia miestnosť.

Druhý dom v Prievidzi, kde bývali štyri sestry, bol na Dlhej ul. Sestry pracovali v Okresnom detskom domove, kde sa starali o 30 detí. 29. 8. okolo 9.00 prišli traja muži, ktorí ich vyzvali, aby si za jednu hodinu zbalili veci. Keď si vyložili najpotrebnejšie veci, skrine zablombovali. Veľmi bolestné pre sestry

bolo lúčenie s deťmi. Jedna zo susedného domu, keď videla, čo sa robí, prišla a dala zaucho jednému z nich s otázkou: „Prečo beriete tým deťom matky?“ Auto stálo na ulici a sestry s malými kufríkami nastúpili. Kuchyňu domova hneď obsadili cudzími ženami. Pred kláštrom prestúpili do autobusu k ostatným spolusestrám.

Sestry boli postupne privázané z jednotlivých domov do Kláštora misijných sestier - Služobníč Ducha Svätého v Ivánke pri Nitre. Mnohé sestry v ten deň nevedeli, kam ich vezú. Naše sestry boli ubytované v priestoroch, kde mali misijné sestry paramentiku - výrobu kostolných rúch a iných vecí pre kostol. Bola to budova vedľa ich kláštora. Veľa našich sestier bolo ubytovaných na dvore, v bývalých hospodárskych budovách, ktoré boli staré, vlhké, plné myší a hmyzu. Tieto domy boli tak biedne, že ich nazvali Betlehem a Nazaret. Veľké prekvapenie bolo, keď sa tu stretli sestry zo všetkých domov, okrem sestier zo Spišskej Soboty a z Ivánky pri Dunaji, ktoré sústredili na druhý deň 30.8.1950. V miestnostiach boli posteľe tesne vedľa seba, osobné veci v malých krabičkách - ako vyhnanci. Vyžadovalo to veľa obetí prijať túto situáciu. Stravovanie veľmi skromné a vody bolo nedostatok, ktorú sestry nosili vo vedrách z dediny. Podľa možností boli sestry zadelené k domácim prácam v kuchyni, záhrade, práčovni a v parku. Asi jeden mesiac vozili sestrám z kopárne špagáty, na ktoré navliekali malé doštičky. Špagáty sa používali v žatve. V októbri zamestnali sestry na ŠM Hrušov, 30 km od Nitry. Každé ráno ich dovážali na traktoroch a za každého počasia. Ľudia im vyhadzovali na traktor teplé oblečenie, lebo trpeli veľkou zimou. Mnohé majú zdravotné problémy z prechladnutia na brigádach dodnes. Pracovali pri zbere zeleniny, čistení cukrovej repy až do 6. de-

cembra, kedy už bola veľká zima. Vedľa na poli so sestrami pracovali väzni z nitrianskej väznice. Strava sa podávala na poli, skoro každý deň baraní guláš, ktorý priniesli síce horúci, ale na zemi ochladol a nedal sa jesť. Mnohé trpeli na tráviace ťažkosti, vredy. Po skončení poľných prác bola zaistená výroba doma. Šili spodné prádlo pre väzňov do podniku Zornica Piešťany. Našich sestier pracovalo asi 50. Bol to nový druh práce, ktorá vyžadovala veľa trepezlivosti a lásky. Sestry sa snažili prežívať utrpenie s vierou a radosťou. Stratu činnosti a spoločenského postavenia dopĺňali modlitbami a obetami za deti, mládež a ľud, ktorému už nemohli priamo slúžiť. Najviac chýbala sestram škola. Budova miestnej školy susedila so záhradou kláštora. Krik a hovory detí doliehali k sestram a stále otvárali ešte nezahojené rany. Sestry všetko obetovali Bohu za trpiacich kňazov i bývalých profesorov v blízkom Močenku, kde boli sústredení a tiež na iných miestach Slovenska. Ľudia z Ivánky pri Nitre prinášali jedlo, ovocie, šatstvo. Návštevy boli prísne kontrolované, museli sa zapisovať. Rodičia prichádzali a prehovárali sestry, veľmi ťažko znášali fyzické a psychické utrpenie svojich detí. Sestry boli pod kontrolou referentiek, ktoré im kontrolovali poštu, veľa úsilia venovali preškolovaniu pomocou tlače, prednášok. Snažili sa robiť všetko preto, aby sestry vystúpili z kláštora.

Dňa 12. októbra 1951 boli sestry odvezené z Ivánky pri Nitre do Čiech. Boli určené do výroby v textilných podnikoch v pohraničí, kde pracovali za veľmi ťažkých podmienok v Nejdeku. Od r. 1955 do r. 1990 pracovali v ústavoch soc. starostlivosti a domovoch dôchodcov, kde mohli bývať a pracovať len zamestnané sestry. Choré a dôchodkyne museli postupne odchádzať do charitných domov na Slovensku.

Po revolúcii 1989 sa začali vracieť na Slovensko i sestry dovtedy pracujúce v Čechách do domov, ktoré im navrátil štát.

Sv. Otec Ján Pavol II. povedal: „Barbarská noc nemá len tmavú stránku, ale aj svetlú, a to je veľké svedectvo viery, ktoré sa musí stať súčasťou martyriológie, čiže svedectva Cirkvi XX.stor.“ Po r. 1989 sa mnohé vrátili do svojich kláštorov, z ktorých museli odísť. Vrátili sa s ideálmi, že budú pokračovať, kde skončili, ale cítia, že ich vek a zdravotný stav im nedovoľí aktívne vykonávať apoštolát. Prijali aj tento kríž a v tichosti a v modlitbe obetujú všetky dni staroby, bolesti a nevládnosti za nový rozkvet provincie. Sú veľkým vzorom, ako žiť s Ježišom, a to je to najcennejšie, čo môžu Cirkvi, svetu, ale aj nám odovzdať, aby sme mohli v duchu charizmy našej Matky zakladateľky pracovať na záchrane nesmrteľných duší, hlavne venovaním sa ženskej mládeži. Vďaka všetkým bratom a sestram Bohu zasväteného života, ktorí včera i dnes zostali verní svojmu povolaniu i v prenasledovaní kvôli viere počas štyridsiatich rokov na Slovensku.

Pripravila Sr. Daniela, FDC /pokračovanie/. Dňa 12. septembra 1998 si sestry Kongregácie Dcér Božskej Lásky - Mariánky pripomenú 90 rokov od pôsobenia v meste Prievidza. Za všetky preukázané milosti a Božiu ochranu počas týchto rokov sa chcú poďakovať pri sv. omši so svojimi žiačkami, dobrodincami a známymi láskavému Bohu s programom: 10.30 sv. ruženec vo farskom kostole, 11.00 ďakovná sv. omša, 12.30 pohostenie v jedálni Priemstavu, 13.30 akadémia.

*Rímskokatolícky biskupský úrad
Banská Bystrica*

No: 1127/98

Banská Bystrica, 21.8.1998

Rímskokatolícky farský úrad

Prívetie

Vec: Schválenie farského časopisu *Bartolomej*

Požiadali ste o cirkevné schválenie pre farský časopis ***Bartolomej***. Nakoľko sa dp. dekan Mgr. Ján Bednár zaručil za redakčný kruh, že všetky materiály budú publikované v duchu cirkvi, v zmysle kánona 823 § 1 a 827 § 4 CIC dávam dovoľenie k vydávaniu farského časopisu ***Bartolomej***.

Toto dovoľenie Vám dávam v presvedčení, že vydanie spomínaného časopisu bude na obohatenie čitateľov, pomôže členov farnosti informovať a duchovne zjednocovať. K tomu Vám vyprosujem veľa Božieho požehnania.

V Duchu a pravde

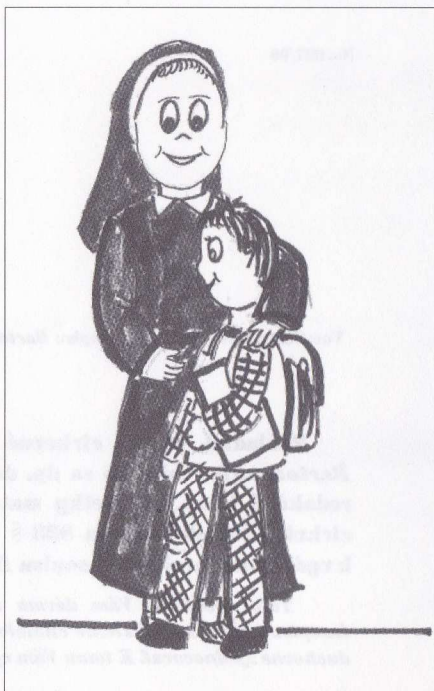
+ Ján Bednár
biskup

MILÉ DETI !

Otvárajú sa školské brány. Skončil sa oddych, načerpali ste sily do nového školského roka. Ste bohatší o množstvo zážitkov a iste by ste si priali, aby šťastné dni ešte trochu trvali. Ale tak ako to býva, dobrý štart je znamením dobrého konca. Tak to bolo aj minulý rok, aj tento a iste bude aj o rok. A o to sa pričiňujeme každým dobre prežitým dňom, prežitým v láske s Ježišom. Nech vám vo vašich povinnostiach pomáha Panna Mária, naša dobrá mama a váš nebeský ochranca.

Aj dnes vás svojou kresbou na štartovej čiare sprevádza

Janka Vanková.

NEBESKÝ OTEC

Klaniame sa ti, Pane,
otvor nám štedré dlane,
zmluj sa nad hriešnymi,
chceme už byť dobrými.
Odpusť, hriešni sme všetci,
robíme nesprávne veci,
urazili sme Bože, teba,
Bože, ty Veľký z neba.
Navzájom sa radi mať,
každý každému pomáhať,
milovať z lásky teba,

Bože, ty milosrdný z neba.
Už nechceme hrešiť vôbec,
ty si náš nebeský Otec,
milujeme ťa z celého srdca, duše, sily,
odpusť nám, že sme sa previnili.
Každý z nás má nejakú slabosť,
keď odpustíš, máme veľkú radosť,
prijmi nás k sebe do neba,
kde uzieme Pane, teba.

Katka Gašparovičová, 14 rokov

Gregor Veľký, pápež, učiteľ Cirkvi - 3. september

Narodil sa v Ríme okolo r. 540. V r.590 bol povýšený na Petrovu katedru, kde bol pravým pastierom v riadení Cirkvi, v pomoci chudobným a v šírení a upevňovaní viery. Osvojil si titul „Služobník Božích služobníkov“, ktorý sa odvtedy stal titulom rímskych pápežov. Veľké zásluhy má na obnove liturgie i liturgického spevu /gregorián/. Vzácné je jeho dielu Liber regulae pastoralis. Zomrel 12. 3. 604. Je jedným zo štyroch veľkých západných cirkevných Otcov.

Svätí košickí mučeníci: Marek Križin, Štefan Pongrácz, Melichar Grodziecky - 7. september.

Začiatkom 17.stor. počas náboženských nepokojov a bojov chytli v Košiciach troch kňazov, ktorí sa horlivo starali o spásu duší. Všetci traja boli zo Spoločnosti Ježišovej. Sľubmi a mučením ich nútili, aby zapreli pravú vieru a 7.9.1619 ich kruto pozabíjali. Pápež Pius X. ich 15.1.1905 zapísal do zoznamu blahoslavených a Ján Pavol II. ich 2.7.1995 v Košiciach vyhlásil za svätých.

Narodenie Panny Márie - 8. september.

Je to jeden z najstarších mariánskych sviatkov. Začal sa sláviť koncom 5.stor. v Jeruzaleme. Išlo o posvätenie Baziliky „Svätej Márie, kde sa narodila“. Teraz je to Bazilika sv. Anny. Mimoriadne omilostenie Panny Márie

a jej poslanie v dejinách spásy si zasluhuje výnimočnú úctu. Evanjeliá sú zamerané predovšetkým na osobu a pôsobenie jej Syna. Matke venujú pozornosť iba natoľko, nakoľko je potrebné na osvetlenie a lepšie pochopenie tajomstiev Kristovho života.

Sedembolestná Panna Mária, patrónka Slovenska - 15. september SEDEM BOLESTÍ PANNY MÁRIE:

1. Proroctvo Simeona. Simeon oznamuje Márii, že jej dušu prenikne meč bolesti.
2. Útek do Egypta. Mária spolu s

Jozefom utekajú s malým Ježiškom do Egypta.

3. Stratený Ježiš. Mária hľadá strate-ného Syna tri dni.

4. Na krížovej ceste. Mária sprevádza svojho syna na krížovej ceste.

5. Mária pod krížom. Mária stojí pod krížom, na ktorom zomiera jej Syn.

6. Pieta - Sedembolestná. Mária berie do náručia mŕtve telo svojho Syna.

7. Pochovávanie Ježiša. Mária s bolesťou odprevádza Ježiša do hrobu.

V r. 1964 pápež Pavol VI. vyhlásil Šaš-ťínsky chrám

Sedembolestnej za Baziliku minor a v r. 1966 vyhlásil Sedembolestnú Pannu

Máriu na hlavnú patrónku Slovenska.
Sv. Róbert Bellarmín, biskup a učitel Cirkvi - 17. september

Narodil sa v r. 1542 v Toskánsku. V Ríme vstúpil do Spoločnosti Ježišovej a keď ho vysvätili za kňaza, na rímskom kolégiu prednášal teológiu. Napísal malý katechizmus, ktorý bol preložený do 56 rečí. V r. 1599 sa stal kardinálom a v r. 1602 arcibiskupom v Capue. Zomrel v r. 1621. Za blahoslaveného ho vyhlásil pápež Pius XI. v r. 1923 a za svätého v r. 1930. O rok neskôr bol vyhlásený za učiteľa Cirkvi.

Sv. Matúš, apoštol - 21. september

Narodil sa v Kafarnaume. Keď ho Ježiš povolal, bol vyberačom mýta. Napísal ako prvý evanjelium po hebrejsky. Zomrel ako mučeník v Etiópii. Jeho pozostatky sú teraz v Salerme.

Svätý Michal, Gabriel, Rafael - archanjeli - 29. september

Svätý Michal je vodca nebeských zástupcov v boji proti diabľovi. Svätý Gabriel priniesol radostnú zvesť Panne Márii. Od r. 1951 je patrón rozhlasu a spravodajstva. Sv. Rafael, Tobiášov sprievodca, je patrónom cestujúcich. Gabriel znamená Božia sila. Modlitba k sv. Michalovi archanjelovi: Svätý Michal archanjel, bráň nás v boji proti zlosti a úkladom diablovým. Buď nám ochranou, nech mu rozkáže Boh, pokorne prosíme. A ty, knieža nebeského vojska, Božou mocou zažeň do pekla satana a iných zlých duchov, ktorí sa na skazu duší potulujú po svete. Amen. **E.P.**

KATECHIZMUS KATOLÍCKEJ CIRKVI: SVIATOSŤ BIRMOVANIA

1285 Sviatosť birmovania tvorí spolu s krstom a Eucharistiou jeden celok „sviatosti uvádzania do kresťanského života“. Jednota tohto celku sa musí zachovať. Preto veriacim treba vysvetliť, že prijatie sviatosti birmovania je potrebné na završenie krstnej milosti. „Veď sviatosť birmovania ich dokonalejšie spája s Cirkvou a obohacuje ich osobitnou silou Ducha Svätého, takže sú ešte viac povinní šíriť a brániť vieru slovom i skutkom, ako praví Kristovi svedkovia.“

I. BIRMOVANIE V EKONÓMII SPÁSY

1286 V Starom zákone proroci zvestovali, že Duch Pánov spočinie na očakávanom Mesiášovi vzhľadom na jeho spasiteľné poslanie. Zostúpenie Ducha Svätého na Ježiša pri krste, ktorý mu udelil Ján, bolo znamením, že on je ten, ktorý má prísť, že je Mesiáš, Boží Syn. Počal sa z Ducha Svätého a celý jeho život a celé jeho poslanie sa odvíjajú v plnom spoločenstve s Duchom Svätým, ktorého mu Otec dáva „bez miery“ /Jn 3, 34/.

1287 Táto plnosť Ducha nemala však ostať iba pre Mesiáša, ale mala byť udeľená celému mesiášskemu ľudu. Kristus viackrát prisľúbil toto vylitie Ducha a tento prisľub splnil najprv na Veľkonočnú nedeľu a potom oveľa zjavnejším spôsobom v deň Turíc. Apoštoli, naplnení Duchom Svätým, začínajú hlásať „veľké Božie skutky“ /Sk 2,11/ a Peter vysvetľuje, že toto vylitie Ducha je znamením mesiášskej doby. Tí, čo vtedy uverili kázaniu apoštolov a dali sa pokrstiť, tiež dostali „dar Ducha Svätého“ /Sk 2,38/.

1288 „Od tých čias apoštoli, aby splnili Kristovu vôľu, vkladáním rúk udeľovali novopokrsteným dar Ducha Svätého, ktorým sa završuje krstná milosť. Preto v Liste Hebrejom sa medzi základmi prvého kresťanského vyučovania spomína učenie o krstoch, ako aj o vkladaní rúk. Vkladanie rúk sa v katolíckej tradícii právom považuje za začiatok sviatosti birmovania, ktorou istým spôsobom pretrváva v Cirkvi milosť Turíc.“

1289 Aby sa lepšie naznačil dar Ducha Svätého, čoskoro sa ku vkladaniu rúk pridalo pomazanie voňavým olejom /krizmou/. Toto pomazanie objasňuje meno „kresťan“, ktoré znamená „pomazaný“ a je odvodený od mena samého Krista /gréč. Christos značí Pomazaný/, ktorého „Boh pomazal Duchom Svätým“ /Sk 10,38/. Obrad pomazania sa používa dodnes tak na Východe, ako aj na Západe. Preto na Východe sa táto sviatosť nazýva krizmácia, pomazanie krizmou alebo myron, čo značí „krizma“. Na Západe názov confirmatio, z ktorého pochádza výraz birmovanie, naznačuje jednak potvrdenie krstu, ktoré dopĺňa uvádzanie do kresťanského života, a jednak posilnenie krstnej milosti, pričom jedno i druhé je ovocím daru Ducha Svätého.

II. ZNAKY A OBRAD BIRMOVANIA

1293 V obrade tejto sviatosti treba brať do úvahy znak pomazania a to, čo pomazanie znamená a vtláča: duchovnú pečať. Pomazanie má v biblickej a antickej symbolike mnoho významov: olej je znakom hojnosti a radosti, očisťuje /mazanie pred kúpeľom a po ňom/ a robí pružným. Je znamením uzdravenia, lebo zmierňuje bolesť pomliaždenín a rán a spôsobuje, že človek žiari krásou, zdravím a silou.

1294 Všetky tieto významy pomazania olejom sa nachádzajú vo sviatostnom živote. Pomazanie kandidáta olejom katechumenov pred krstom znamená očistenie a posilnenie, pomazanie chorých vyjadruje uzdravenie a silu. Pomazanie svätou krizmou po krste, pri birmovaní a pri vysviacke je znakom posvätenia. Birmovaním sa kresťania, čiže tí, čo sú „pomazaní“, stávajú viac účastnými na poslaní Ježiša Krista a na plnosti Ducha Svätého, ktorým je Kristus naplnený, aby celý ich život vydával „Kristovu líbeznú vôňu“ /2 Kor 2,15/.

1295 Týmto pomazaním dostáva birmovanec „znak“, pečať Ducha Svätého. Pečať je symbolom osoby, znakom jej autority, jej vlastníckeho práva nad nejakým predmetom /preto vojakov označovali pečaťou ich veliteľa a otrokov pečaťou ich pána/. Pečať robí hodnoverným právny akt alebo dokument a v istých prípadoch ho robí tajným.

1296 Sám Kristus vyhlasuje, že Otec ho označil svojou pečaťou. Aj kresťan je poznačený pečaťou: „Boh nás i vás posilňuje v Kristovi, on nás pomazal, on nás označil svojou pečaťou a vložil nám do srdca závdavok Ducha“ /2 Kor 1,22/. Táto pečať Ducha Svätého znamená, že kresťan úplne patrí Kristovi, že je navždy v jeho službe, ale aj to, že mu je prisľúbená Božia ochrana vo veľkej eschatologickej skúške.

1297 Dôležitým úkonom, ktorý prechádza slávenie birmovania, ale istým spôsobom je jeho súčasťou, je posvätenie svätej krizmy. Svätí ju biskup na Zelený štvrtok v omši svätenia olejov pre celú diecézu. V niektorých východných cirkvách je toto svätenie dokonca vyhradené patriarchovi: Antiochijská liturgia vyjadruje epiklézu posvätenia svätej krizmy takto: „Otče, ...zošli svojho Svätého Ducha na nás a na tento olej, ktorý je tu pred nami, a posväť ho, aby bol pre všetkých, ktorí ním budú pomazaní a poznačení, svätým myronom, kňazským myronom, kráľovským myronom, rúchom svetla, plášťom spásy, ochranou života, duchovným darom, posvätením duše i tela, radosťou srdca, večnou slasťou, nehnúcim šťastím, nezmazateľnou pečaťou, štítom viery a ochrannou prilbou proti všetkým úkladom protivníka.“

1298 Keď sa birmovanie slávi oddelene od krstu, ako je to v rímskom obrade, liturgia sviatosti sa začína obnovením krstných sľubov a vyznaním viery birmovancov. Z toho jasne vidno, že birmovanie sa dáva do súvisu s krstom. Keď sa krstí dospelý, dostáva hneď aj birmovanie a má účasť na Eucharistii.

1299 V rímskom obrade biskup vystrie ruky nad všetkých birmovancov. Tento úkon je už od čias apoštolov znakom daru Ducha. Biskup pritom prosí o vyliatie

Ducha takto: „Všemohúci Bože, Otec nášho Pána Ježiša Krista, ty si znovuzrodil z vody a z Ducha Svätého týchto našich bratov a sestry a oslobodil si ich od hriechu. Otče, zošli na nich Ducha Svätého Obhajcu, udeľ im ducha múdrosti a rozumu, ducha rady a sily, ducha poznania a nábožnosti a naplň ich duchom bážne voči tebe. Skrze Krista nášho Pána.“

1300 Nasleduje podstatný obrad sviatosti. V latinskom obrade sa sviatosť birmovania udeľuje pomazaním krizmou na čele, ktoré sa koná vkladáním ruky a slovami: „Accipe signaculum doni Spiritus Sancti.“ „Prijmí znak Daru Ducha Svätého.“ Vo východných cirkvách byzantského obradu sa pomazanie myronom /krizmou/ koná po modlitbe epiklézy na významnejších častiach tela: na čele, na očiach, na nose, na ušiach, na perách, na prsiach, na chrbte, na rukách a na nohách. Každé pomazanie sa sprevádza formulou po grécky: Sfragis doreas Pneumatos Agiou /Signaculum doni Spiritus Sancti/. „Pečať Daru Ducha Svätého.“

1301 Bozk pokoja, ktorým sa končí obrad sviatosti, je znakom a prejavom ekleziálneho spoločenstva s biskupom a so všetkými veriacimi. /Prevzaté z mesačníka KBS pre prípravu Jubilejného roku Veľké jubileum 2000, máj 1998/

VIETE O TOM, ŽE:

V pondelok 7. 9. 1998 o 19.00 sa stretnú doterajší členovia pracovnej sekcie: Málík, Petráš, Ing. Stanček, Surová, Juríková, Zajacová, Tóthová a ďalší. Bolo by dobré, keby ste prišli noví ochotní pomáhať pri prácach v kostole, alebo kdekoľvek podľa potreby vo farnosti.

V utorok 8. 9. 1998 o 19.00 sa stretnú doterajší členovia propagačnej sekcie: Ing. Thomayová, Gálová, Ing. Pogorielová, Mgr. Ochat, Bullo, Ing. Hubová, Ivanišová M. a E., Kohút, Jendrejovský, Mgr. Klinovská, Zoltánfyová, Mádrová, Žiaková, Malotová, Pietriková, Pietrik, Karpiš... Budeme radi, ak prídu aj ďalší ochotní pomáhať v tejto propagačnej sekcii.

V stredu 9. 9. 1998 o 19.00 vo fare sa stretnú doterajší členovia liturgickej sekcie: Ing. Pogorielová, Ing. Pogorielov, Košťalik st. a ml., Pažický, Bezák, Vajdová, Karpiš na pracovnej porade. Môžu prísť aj noví záujemci čítať Božie slovo alebo pomôcť pri speve a liturgii v kostole.

Dňa 12. 9. 1998 o 9.00 je stretnutie lektorov ustanovených otcom biskupom Mons. Rudolfom Balážom v Banskej Bystrici v Misijnom dome na ul. Skuteckého 4.

Dňa 15. 9. 1998 o 18. 00 bude ako zvyčajne v tretí utorok mesiaca sv. omša pre mládež v kaplnke Bojnického zámku.

Vo štvrtok 17. septembra po večernej sv. omši vo farskom kostole o 18.30 bude TAIZÉ adorácia našej mládeže.

Dňa 19. 9. 1998 o 9.00 je stretnutie akolytov ustanovených otcom biskupom Mons. Rudolfom Balážom v Banskej Bystrici v Misijnom dome na ul. Skuteckého 4.

OZNAM PRE NOVÝCH BIRMOVANCOV

Kódex kanonického práva /CIC/ o sviatosti birmovania v kánonoch 879-896 hovorí: Prijat birmovanie je schopný každý pokrstený a jedine pokrstený, ktorý ešte nie je birmovaný. Sviatosť birmovania sa má veriacim udeľovať približne vo veku rozoznávania, ak Konferencia biskupov nevyjadrila iný vek... Birmovanec má mať podľa možnosti birmovného rodiča, ktorého úlohou je starať sa, aby sa pobirmovaný správal ako opravdivý Kristov svedok a aby verne plnil povinnosti, ktoré s touto sviatosťou súvisia. Birmovaný rodič má byť: pokrstený kresťan katolík, ktorý už bol pobirmovaný, môže pristupovať k prijímaniu Eucharistie, slobodný alebo ak je ženatý, prijal sviatosť manželstva v kostole a žije podľa viery, má mať aspoň 16 rokov a mal by to byť ten istý ako pri krste /muž alebo žena/.

ZÁPIS NA BIRMOVKU, ktorá bude v r. 1999 vo farnosti Prievidza, sa uskutoční **LEN V MESIACI SEPTEMBER 1998** vždy po večernej sv. omši o 18.00 v sobotu a nedeľu vo farskom kostole sv. Bartolomeja v týchto termínoch: 12.9., 13.9., 19.9., 20.9., 26.9., 27.9.1998.

Na birmovku sa môžu prihlásiť žiaci z 8.roč. ZŠ v šk.r.1998/99 a starší: učni, stredoškólači, vysokoškólači i dospelí, ktorí už boli na 1. sv. prijímaní.

Na zápis je nutné doniesť:

1. Vyplnené všetky údaje na tlačive: ÚDAJE O BIRMOVANCOVI okrem toho, čo vypisuje farský úrad. Čisté tlačivo bude možné ešte dostať v septembri 1998 u katechéto a v sakrestii farského kostola.

2. Čerstvé svedectvo o krste birmovanca pokrsteného mimo Prievidze, nie staršie ako 6 mesiacov odo dňa vystavenia. Neplatí povedať, že svedectvo o krste bolo odovzdané na fare pri 1. sv. prijímaní. Birmovanci určite pokrstení v Prievidzi nemusia doniesť svedectvo o krste.

3. Svedectvo o krste birmovného rodiča pokrsteného mimo Prievidze, kde bude uvedený, že bol pobirmovaný, príp. už aj sobášnený. U birmovných rodičov určite pokrstených v Prievidzi stačí doplniť na tlačive ÚDAJE O BIRMOVANCOVI presný dátum narodenia a približný dátum krstu.

4. Zápisné 50 SK na pomôcky.

Je dôležité, aby každý kresťan prijal 3 iniciačné sviatosti: krst, birmovanie a Eucharistiu. Krstom sa človek znovozrodzuje pre večný život, sviatosťou birmovania sa posilňuje vo viere a Eucharistiou sa živí na ceste do večného života. Má to byť zrele osobné rozhodnutie bez nútenia zo strany rodičov, starých rodičov..., lebo Prievidza potrebuje opravdivých kresťanov katolíkov, vyznávačov slovom i životom. Vstupný test z učiva náboženskej výchovy 1.-7.roč. ZŠ budú môcť písať len tí, ktorí do konca septembra doniesli všetky potrebné doklady na zápis.

Termín vstupného testu je 3. októbra 1998 o 11.00 h. vo farskom kostole v Prievidzi. Náhradný termín je 10. októbra 1998 o 11.00. Výsledky testu a rozdelenie do malých skupín bude 17. októbra 1998 o 9.45 vo farskom kostole v Prievidzi. Príprava bude celý rok spolu s animátormi v malých skupinkách a s kňazom vo farskom kostole. Teším sa na každého mladého farníka, ktorý chce byť svedkom Ježišovho evanjelia a chce šíriť civilizáciu lásky v 3. tisícročí.

Ján Bednár, dekan

RUBRIKA RUŽENČIAROV:

(pokračovanie)

AVIGNON - SÍDLO SIEDMYCH PÁPEŽOV /1309 - 1380/

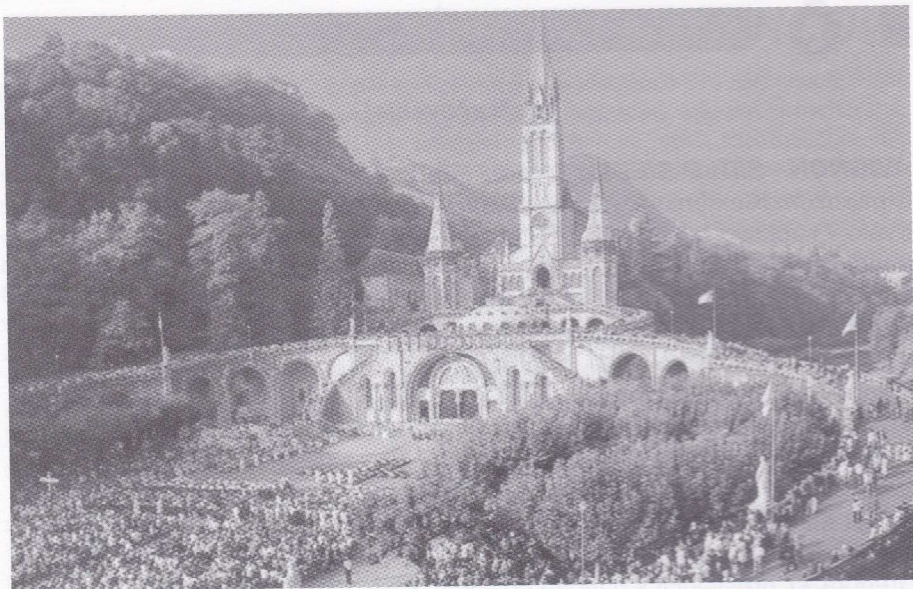
S pápežom Klementom V. sa začína tzv. „babylonské zajatie“ pápežov, ktoré trvalo 71 rokov. Práve toľko boli zajatí Židia v Babylone. Začalo to nátlakom francúzskeho kráľa Filipa IV., nazývaného „Pekného“ /bol vraj v tej dobe najkrajším mužom Európy/. Bol ale vypočítavý, bezohľadný a v základoch svojej duše nekresťanský. Aby mohol Cirkev lepšie ovládať, presadil, aby sídlo pápežov bolo vo Francúzsku. Vystriedalo sa tu sedem pápežov, všetci boli Francúzi /Klement V., Ján XXII., Benedikt XII., Klement VI., Inocent VI., Urban V. a Gregor XI./.. Pápež Urban V. sa snažil o návrat do Ríma, čo sa aj stalo v r. 1367, ale pričinením francúzskych kardinálov a iných okolností sa v r. 1370 zase vrátil do Avignonu. Švédska princezná sv. Brigita mu napísala, že zomrie, ak sa vráti do tohoto mesta a skutočne aj v r. 1370 zomrel. No napokon sa skromnej a pobožnej mníške sv. Kataríny Sienskej podarilo pápeža Gregora XI. presvedčiť k návratu do Ríma. Stalo sa tak 17. januára 1377 a tak sa skončilo 71 ročné „babylonské zajatie“. Vo vyše hodinovej obhliadke mesta sme si pozreli hradby zo 14. stor., pápežský palác a parky /foto č. 14, 15/. Po odpočinku a nocľahu v hoteli Formula 1 sme pokračovali v ceste na Montpellier, blízko Stredozemného mora.

MONTPELLIER - UNIVERZITNÉ MESTO

Miestna univerzita bola založená už v r.1289 a je preslávená hlavne štúdiom medicíny. V meste je mnoho pozoruhodností: promenáda du Peyron zo 17.-18. stor., kostol sv. Anny, gotická Katedrála sv. Petra zo 14. stor., Víťazný oblúk na pamiatku víťazstva Francúzov nad Rimanmi, Kráľovský palác - sídlo Ludovíta XIV., botanická záhrada - prvá v Európe a iné. Po prehliadke mesta sme sa presunuli na pláž do Grand Motte na niekoľkohodinový oddych s kúpaním v mori /foto č. 16, 17/, čo bola dobrá príprava na dlhú nočnú cestu do pútnického mesta Lurdy.

LURDY - MESTO OSEMŇASTICH ZJAVENÍ PANNY MÁRIE

Už asi 30 km pred Lurdami nás privítal dážď a pomerne chladné počasie. Takéto počasie, až na malé výnimky, bolo, žiaľ, v oba dni nášho pobytu v tomto jedinečnom mieste. Po návšteve Baziliky Ružencovej Panny Márie, Baziliky Nepoškvrneného Srdca Panny Márie a krypty, sme sa išli na Kalváriu po-

modliť krížovú cestu /foto č. 18/. Potom sme mali prehliadku Baziliky Pia X. Vo voľnom programe sme navštívili jaskyňu zjavenia /č.19, 20, 21/, pramene a kúpele. Vyvrcholením prvého dňa púte v Lurdoch bol večerný sviečkový sprievod po predchádzajúcej modlitbe sv. ruženca v rôznych jazykoch, medzi nimi aj slovensky. Bol to prekrásny zážitok i napriek nepriaznivému počasiu. Odpočinok a nocľah bol v 20 km vzdialenom hoteli Formule 1. Osviežujúci kúpeľ, večerná modlitba a konečne odpočinok. Druhý deň sme sa znova vrátili do bazilik pomodliť sa a mali sme tam, ako v iné dni, i tu v bočných kaplnkách, sv. omšu a po nej bol voľný program. Niektorí z nás využili možnosť kúpeľa v prameňoch. Naplnili sme si nádoby lurdskou vodou. Večernému sprievodu predchádzalo mimoriadne zlé počasie. Bolo citelne chladno so silným vetrom a dažďom. Jednotlivci a skupinky sa začali pomaličky zhromažďovať a pobožnosť i sprievod sa predsa konali. Každý z nás pozná históriu zjavení v Lurdoch, myslím, že nezaškodí, keď v krátkosti predstavíme 14 ročné dievča, ktorému sa zjavovala Panna Mária.

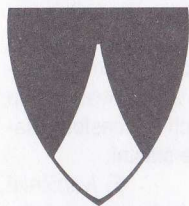
BERNADETA SOUBIROUSOVÁ /1844-1879/ pochádzala z chudobnej rodiny a bola najstaršia z 9 detí rodičov Františka a Lujzy. Bolo to útle a choré dieťa. Mala astmu a v 11. rokoch prekonala cholery. Do 12 roku nechodila do školy, nevedela čítať ani písať. Veľmi túžila pristúpiť k prvému sv. prijímaniu, a tak išla do školy milosrdných sestier, aby ju pripravili. No i tu často vynechala vyu-

čovanie, lebo sa musela starať o mladších súrodencov alebo zbierať drevo na kúrenie. Práve pri tejto práci sa jej zjavila Panna Mária v massabielskej jaskyni. Zjavenia, ktorých od 11. februára do 16. júla 1858 bolo osemnásť, vyvolali veľký rozruch. Nasledovali nespočetné vyšetrovania. Od októbra 1858 bývala a chodila do školy u rehoľných sestier a keď mala 22 rokov, vstúpila do rehole milosrdných sestier v Nevers. Tu žila 12 rokov. Často chorá, preležala skoro celý noviciát v kláštornej ošetrovni. Mnohí sa pri lurdskej jaskyni uzdravili a aj Bernadete spolusestry radili, aby sa aj ona tam vybrala. Odpovedala: „Prameň nie je pre mňa,“ a trpela, trpezlivo znášajúc všetky kríže. Zomrela 16. apríla 1879 vo veku 35 rokov. Jej neporušené telesné pozostatky sú v kaplnke rehoľných sestier v Nevers. V r.1925 bola vyhlásená za blahoslavenú a 8. decembra 1933 za svätú. Naša púť z Lúrd pokračovala vo štvrtok 11. júna presunom cez Španielsko do Portugalska k fatimskej Panne Márii. Cesta bola náročná - trvala 18 hodín.

Pripravil Ján Málík

/pokračovanie v budúcom čísle/

DOMINIKÁNSKY SVETSKÝ INŠTITÚT Z ORLEÁNU

/J. Slomin'ska/ - krátené

Inštitút, ktorého počiatky siahajú do r. 1890, bol založený v Orleáne ako diecézny. Definitívne bol potvrdený v r. 1957. Má medzinárodný charakter. V súčasnosti existujú štyri provincie: francúzska, poľská, belgická a anglická. Zakorenenie Inštitútu v dominikánskej charizme a tradícii mu dáva solídne základy v oblasti duchovnosti i v organizačnej. Členky Inštitútu chcú, podľa vzoru sv. Dominika a sv. Kataríny Sienskej, svojím životom a slovom prinášať Radostnú zvesť súčasnému svetu. Pracujú v rôznych prostrediach. Inštitút nevedie žiadne diela, ani nezaistuje materiálne zabezpečenie. Charakteristickými znakmi vnútornej organizácie Inštitútu sú kolegialita a demokracia a celá komunita je zverená predstavenej a jej dvom asistentkám. Definitívne včlenenie do Inštitútu začína od chvíle zloženia večných sľubov a uskutočňuje sa po cca osemročnej príprave. Poľská provincia vznikla vďaka Ľudovíte Radzimin'skej v r.1946 pred vyhlásením Konštitúcie „Provida Mater“, ktorá potvrdzuje svetské inštitúty ako novú formu zasväteného života. Členky Inštitútu žijú v rôznych regiónoch Poľska. Kontaktná adresa: Wiesława Baturewicz, Al. Solidarnos'ci 161 m.127, 00-877 Warszawa, tel: 624 77 99 alebo Eva Kameniarová, Na Kalvárii 10, 811 04 Bratislava

POD FARSKÝM MIKROSKOPOM:

V sobotu 8. augusta 1998 sa uskutočnil na kláštornom ihrisku piaristov 4. ročník volejbalového turnaja dievčat. Výsledky: Oslany-Radobica 2:1, Bojnice-Bartolomej 0:2, Oslany-Scholae Piae 2:0, Radobica -Bojnice 2:1, Scholae Piae-Bartolomej 2:0, Bojnice-Oslany 0:2, Radobica-Bartolomej 2:0, Scholae Piae-Bojnice 2:1, Bartolomej-Oslany 2:1, Radobica-Scholae Piae 1:2. Prvé dve družstvá postúpili do finále. FINÁLE: Oslany-Scholae Piae 0:2 /12:15, 5:15/. Zostava víťazného družstva: Lucia Aradyová, Alžbeta Karpišová, Gabriela Krištinová, Jana Patáková, Mariana Scheberová, Miriam Straková, Mária Tatranská, Renáta Zbitáková. Poradie v turnaji: 1. Scholae Piae, 2. Oslany, 3. Radobica, 4. Bartolomej, 5. Bojnice. Doterajší víťazi: 1995-Scholae Piae, 1996-Žiar nad Hronom, 1997 a 1998 Scholae Piae.

V nedeľu 9. augusta 1998 sa na trávovom ihrisku ZŠ Sama Chalupku uskutočnil 5. ročník futbalového turnaja miništrantov ku cti sv. Jozefa Kalazanského. Výsledky: Bartolomej-Horná Ves 5:1, Horná Ves-Scholae Piae 0:6, Scholae Piae-Bartolomej 2:0. Poradie: 1. Scholae Piae, 2. Bartolomej, 3. Horná Ves. Najlepším strelcom bol Peter Santoris - 4 góly, hráč Sch.P. Zápasy sa hrali 2x20 min. Víťazné mužstvo: M.Karpiš, M.Bátora, P.Gendiar, P.Húska, J.Karpiš, O.Karpiš, P.Masarik, P.Santoris, B.Šimkovič, M.Šimkovič, L.Turčány, M.Tatranský. Doterajší víťazi turnaja: v r.1994 a 1995 Scholae Piae, r. 1996 a 1997 Oslany, 1998 Scholae Piae. Oba turnaje sponzoroval páter Pavol Kollár.

Martin Karpiš

V jedno krásne štvrtkové augustové ráno privítal náš rodák diakon Erich Ruttkay ôsmich prievidzských mladých vo svojom terajšom pôsobisku - vo Vrútkach. Spolu sme absolvovali výstup na Martinské hole, kde sme sa mali stretnúť so Skalkáčmi. I keď sme boli ich neúčastnou sklamaní, potechou nám bola krásna príroda. Domov sme sa vrátili unavení, ale šťastní.

E. Ivanišová

Od 10.-13. 8. 1998 zbor NÁDEJ mal kondičné spevácko-duchovné sústreďenie v mládežníckom centre v Bytči, kde sa im ochotne venoval domáci dp. Vladko Kutíš.

Počas Mariánskej púte 15. 8. 1998 pri večernej sv. omši a po nej spieval zbor Skaláči, ktorý mladých dobre naštartoval do ďalšieho programu, keď štafetu prebral zbor Nádej, po nich Bartolomejčatá, Prameň a nakoniec po spievanom ruženci hudobná skupina Spray.

V nedeľu 16. 8. 1998 po Loretánskych litániach o 15.30 bol muzikálový príbeh: Sv. František, ktorý uviedla divadelná skupina AVE a hudobná skupina Spray. Od 16.15 bolo športové popoludnie detí a mládeže, ktoré pripravili Ferko Stanček a Eva Ivanišová s pomocou mnohých mladých.

Deti sa veľmi tešili z úspechu na každom jednom zo siedmich stanovišť a hlavne zo sladkých odmien a diplomov. Potom nasledovalo futbalové stretnutie: pätnásť dievčat proti piatim chlapcom, ktoré o jeden gól vyhrali dievčatá. Dôležité je, že nikto neutrpel úraz.

V sobotu 29. augusta 1998 sa uskutočnil na Gymnázium exhibičný zápas juniorov z miništrantskej ligy. Kanianka-Prievidza /Bartolomej+Scholae Piae/ 4:4, na penalty 1:3. Po zápase odovzdal predseda miništrantskej ligy M. Karpiš sladké odmeny pre najlepšie mužstvá /Kanianka, Bartolomej, Schola Piae/, najproduktívnejších hráčov /J. Komoš, M. Martiška, P. Kurbel/ a najlepšieho strelca /M. Martiška/. Nový ročník ligy /už piaty/ sa začne v septembri 1998.

M. Karpiš

VESELO A VÁŽNE:

VÁŽNE

V tomto živote naším každodenným chlebom musí byť trpezlivosť. Kto chce mať srdce slobodné, nech prosí našu Matku Pannu Máriu. Ona ho iste vy počuje. Najkrajší život je najlepší, len keď nás vedie k blaženej večnosti.

Z myšlienok Fr. Saleského

VESELO

Na školskom výlete: Pán učiteľ sa pýta žiaka Libora: - Aké ročné obdobie poznáš? - Ja poznám, prosím dve: školský rok a prázdniny.
- Pán sused, že ste neboli včera v kostole? - Nie, nebol som. Včera som sa vyspal doma.

Prípravil Emil Ochat

Správna odpoveď z tajničky č. 8/98 znie: „Božie milosrdenstvo.“ Vylosovali sme Martina Detka, sv. Cyrila 2/3, Prievidza. Posielame mu odmenu.

Previerka OTČENÁŠA

- Nehovor OTČE - keď sa nesprávaš ako dieťa.
- Nehovor NÁŠ - ak nie si so svojím blížnym spojený láskou.
- Nehovor KTORÝ SI NA NEBESIACH - ak myslíš len na pozemské veci.
- Nehovor POSVÄŤ SA MENO TVOJE - ak ho sám znesväcuješ.
- Nehovor PRÍĎ KRÁLOVSTVO TVOJE - keď hľadáš len hmotné úspechy.
- Nehovor BUĎ VÔLA TVOJA - pokiaľ nie si ochotný zachovávať Desatoro.
- Nehovor CHLIEB NÁŠ KAŽDODENNÝ DAJ NÁM DNES - ak sa nestaráš o biedu blížnych.
- Nehovor ODPUSŤ NÁM NAŠE VINY - ak niekoho nenávidíš.
- Nehovor NEUVEĎ NÁS DO POKUŠENIA - ak máš v úmysle hrať.
- Nehovor ZBAV NÁS ZLÉHO - keď proti zlu nebojuješ.
- Nehovor AMEN - ak neberieš každé slovo Otčenáša úprimne a vážne.

/Prevzaté z Mozaiky/

BARTOLOMEJ - časopis prievidzskej farnosti

Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Prievidzi, vychádza raz mesačne. Adresa: Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, tel.: 0862/422 801. Redakčný kruh vedie Ing. Katarína Thomayová. Teologický poradca: Mgr. Ján Bednár, dekan. Náklady na tlač: cca 6,- Sk. Tlač: **PATRIA I., spol. s r. o. Prievidza**. Tlač je registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy.

I. ZASTAVENIE

Pán Ježiš na smrť odsúdený

Alojz Petráš, akademický maliar